

Előfizetési árak:

Egész évre . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . 2 „ 50 „
Egy hóra . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl

Ünnep- és köznap.

Pécs, 1897. május 18.

(*) Lezajlottak a pozsonyi ünnepek, hogy utána következzenek a budapesti szomorúságok. Hisz régi praxis az, hogy előbb való a lélekemelő ünnep, azután a lélekölő köznap. Először tehát megünnepeltük lovagiasságunk szimbolumát, hogy nyomban utána következzen könnyelműségünk excessusa: a kvóta-emelés. Egymásután következik a kettő, és sok, nagyon sok jellemző részlet van az ünnepségben, melyet nagyon is osztrák szöveggel rendeztek Pozsonyban, mely mindig Pressburgnak gubózik ki, ha nem a magyar államtól van valami kívánni valója.

Volt bizony több dolog ezen az ünnepségen, ami sértette a nemzeti érzelmet, például az a sok fekete-sárga zászló, melyek magyar állami tulajdont képező épületekről demonstrálták a dualizmust, de talán legkellemetlenebb incidenst a kormányelnöknek az a hagyományos baklövés képezte, hogy a törvényhozás tagjait a tisztelgő küldöttségek sorában a harmadik helyre tette, a minnek a következménye az lón, hogy ugy a főrendek, mint orsz. képviselők nem jelentek meg a király előtt; sőt a király egyetlenegy magyar képviselőt sem szólított meg. Még a magyar minisztereknek se jutott ki ebből a kegyből.

Millenniumi ünnepeink között bizonyára egy sem volt, melynek jobban örültek volna a Lajthán-tul, amely oly közel esik Pozsonyhoz. Azért volt az ünnepség oly előkelő, hatalmas arányu, sokkal nagyobb szabásu, mint volt sok más ünnepünk, melyet szűkebb körben tartottunk, a magunk körében, akik ma is valljunk ugyan a „vitam et sanguinem“ olvét az ország biztonságának ügyeiben, de nem akarhatjuk a nemzet életét és vérének kötni Ausztriának abban az értelemben, a mint azt már holnap ismét sürgetni fogják ismét osztrák érdekből Budapesten.

Az emlék, melyet nagy fényvel és pompával átadtak Pozsonyban a közszemléletnek, találóan jelzi a magyar hűséget, az odaadást, a szeretet- és áldozatkésztséget a trón iránt, melyet változatlanul, sőt fokozva körülvesz ma is a magyar nemzet hódolata. De nem lehet és meg nem engedhető, hogy a magyarok tiszteletreméltó érzelmeinek az a magyarázat adassék, hogy végig az állami élet minden pontján örökké csak az áldozat legyen a miénk és soha a jog, az igazság és a méltányosság vitális ügyeink elintézésében.

Abból a szempontból, ahogy az osztrákok fölfogják, soha rosszabbkor nem jöhetett volna az ünnepség, mely lovagiasságunknak és csupán ennek minél erőtel-

jesebb kidomborítására irányult és a nap eseményeihez fűzve, valósággal célzatosnak látszik, mintegy azzal a jelentőséggel, hogy akik mindenkor áldozatkészek és gavallérok voltunk, legyünk azok most is.

Meg kell azonban különböztetni az alkalmakat élesen; mert nem a hősies föllobbanások és fogadkozások ideje van most, hanem a komoly és szükségszerű megfontolásé, mely lehet, hogy kevésbé ünnepélyes és kevésbé hangzatos, de annál inkább hazafias és lojális és annál inkább megokolt, végső sorban még a monarchia másik felének érdekéből is, mert ami készül, a reánk nézve súlyosan sérelmes kiegyezés, a gonosz lefőzetés végzetesen meglazíthatja a köteleket, melynek egy történelmi szép jelenetét épp most vasárnap ünnepelte ugyszólván az egész dinasztia.

Végzetes volna, hogy ezt nyomon kövesse a magyar kormány pártjának a megpuhítása egy reánk nézve elviselhetetlen és megalázó alkunak erőszakos elfogadtatása mellett, a mitől ma oly idegesen tart a magyar nép, mikor már hírét vette, hogy az udvari vonat Pozsonyból tovább siklott a magyar főváros felé.

Ha így készül a válság megoldása, rosszabb következik, mint maga a legbonyolultabb válság, mert hiszen ennek áldozata: a Bánffy-kormány, ugyis rég

A „Pécsi Figyelő“ tárcája

A kamélia.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Büszke volt az a leány, nagyon büszke. Elkényeztette a nagy szépsége Tudta, hogy szép, érezte mindenki. Hiába bomlott utána a férfínepség, ő csak mosolygott rajtuk. Hiába mondták neki, hogy szeretik igazán, erős szerelemmel. Mulatott rajta . . .

Mintha nem is tudná megérteni, hogy mi az a szerelem; mit tesz az, szeretni valakit igazán tiszta erős szerelemmel.

Hire is járt messze vidéken. Sok helyen megemlegették a Halmay Dóra büszkeségét, hidegségét.

Kezdték nem szeretni ezt a büszke leányt. Kezdték félni tőle.

Csak egy valaki volt, a ki nem félt tőle. Ez az egy Bartos Pista volt, a szomszéd birtoknak az ura. Ez nem félt a Halmay leánytól, mert szerette. Nem úgy, mint a többi léha fiatal emberek. Nem a vagyonába, nem a testébe volt szerelmes. Tán maga sem tudta, hogy mit szeret a büszke leányon. Csak azt érez e, hogy rabja lett.

De azért nem borult oda a leány lábaihoz. Nem kérte a szerelmét. Még csak nem is mutatta neki, hogy szereti. És ez bántotta azt a büszke Halmay leányt.

A büszkeségét sértette, hogy van egy férfi, aki nem hódol neki. Aki nem borul térdre előtte az első csábos mosoly, az első kacér pillantás után.

Egy darabig csak bántotta, bosszantotta ennek az embernek a viselkedése. Majd érdeklődni kezdett iránta. Tetszett neki annak az embernek az igazi férfiasága, nyíltsága, becsületes igaz lelke.

Mert ilyen volt a Bartos Pista. Igazi férfi, ki becsülettel jár minden delgában. Ki nem hajol meg senki emberfia előtt, mert érzi, tudja, hogy nincs miért meghajolnia.

De büszke is volt a becsületére. Az volt mindene.

Mikor a leány látta, hogy hiába kacérkodik ezzel az emberrel, az nem lesz rabjává, akkor kezdte szeretni. És beleszeretett a bolondulásig. Csakhamar veszedelmes volt ez a szerelem. Mert telve volt önzéssel, telve volt daccal.

— Ez az ember az enyém lesz; ezt az embert lábaim előtt fogom látni. Akarom, — gondolta nem egyszer Halmay Dóra.

Pedig nem így történt.

Bartos Pista nem borult le eléje. Nem is könyörgött a szerelméért. Megmonda ő ezt egyenes szóval, egyszerűen, röviden.

Csak a szemeiben ragyogott valami szokatlan fény, csak a hangja remegett egy kissé . . .

Halmayéknál estély volt. Fény, gazdagság honolt mindenütt. És ebben a fényben ott forgott a Halmay Dóra csábító alakja. Észbontóan szép volt.

Volt is udvara. Az egész fiatalság ott törte magát körülötte s leste egy mosolyát, egy pillantását.

Csak Bartos Pista állt messze tőle. Egy ablakmélyedésbe vonult. Onnét nézte azt a büszke leányt.

A leány észrevette. Oda oda pillantott az arcába, szemébe annak a komoly, igaz lelkű embernek. Szemeik találkoztak. Meg is értették ők ezt a tekintetet. Csakhogy mindegyik a maga módja szerint.

Bartos Pista ezt olvasta ki a leány szeméből:

— Miért kerülsz te annyira engem? Éppen te, kit szeretek igazán, őszintén. Te férfi vagy, ezért szeretlek. Jöjj hozzám, gyere velem s én rabod leszek. Boldoggá teszek, boldog leszek én is.

Halmay Dóra is olvasott a férfi szeméből:

— Látom szemedből, látom minden tetedből, hogy szeretsz, kiérezem a szavaidból, ha velem beszélsz. Kiérezem a kezed szoritásából. És a lelkem ujong örömben. Mégis rabommá tettedek. Te is ott fogsz térdelni előttem, mint ez a többi. És én nem emellek fel magamhoz. Azért sem. Ez lesz

eljátszotta már a jogot arra, hogy érdekei hivatott képviselőjének tekintse az országot.

Ez a kormányzat tervszerűleg juttatta oda a közgazdasági kiegyezés kérdését, hogy legalább is látszatra az egész közjogi viszony válságát idézze föl és mikor az ő értéktelen uralmáról és hatalmi érdekéről van szó, azt a szint adhassa ennek, mintha összeroppanni készülne a harmincéves szerkezet.

Bizony, igaz, ez a szervezet lehetetlennek bizonyult be a mindenkori kormányok kezében, melyek soha sem törekedtek a kiegyezési műnek Deák Ferenc által is jelzett szükséges fejlesztésére. De ebből aztán épp az következnek annál erőteljesebben, hogy a jogainkat és érdekeinket erősítsük, védelmezzük; nem pedig az, hogy új meg új réseket üssünk a nemzet önrendelkezésén.

Ami most folyik a kiegyezési és kvótakérdésben, az egyenesen az öngyilkosság rendszere, melytől maga Deák Ferenc is óvta a nemzetet. Amire már eddig is hajlandó a Bánffy-kormány, az az anyagi és politikai csődbe vezet és abba a szerencsétlenségbe, hogy áldozataink mértékét immár nem magunk határozzuk meg a képességünk szerint, hanem egyszerűen reánk diktálják azt Bécsből, mint legyőzött ellenségre a hadisarcot.

A város gazdasági és pénzügyi programja.

(Negyedik közlemény.)

2. Helytelennek tartom továbbá azt, hogy a város által telkek (földek, házhelyek) és egyéb értéket képviselő, de el nem használható dolgok vagy jogokra fordított összegek visszatérítetnek még akkor is, hogy ha ezeknek a — város telkekönvi tulajdonosa marad.

Ide nem számítom éppen azért az utcák, terek rendezésére avagy nyitására vásárolt telkeket, mert ezek felett a város el-

az én elégtételeim a büszke Bartos Pistával szemben.

Csak hogy elfeledte a leány, hogy most már neki is van szive, mióta ismeri a Bartos Pistát. Nem gondolt arra, hogy majd a szive is beleszól az ő okoskodásába. Azt pedig bajos lesz ám elcsitítani.

— Dóra, ha van szive, jöjjön egy percre velem a téli kertbe. Nehány szavam volna. Rövid leszek.

Hogy felcsillant a leány szeme, mikor Bartos Pista ezeket mondta.

— Jó. Várjon roám.

Bartos Pista előre ment. Bódító virágillat fogadta a téli kertben. Valami csodás melegség töltötte be ennek az igaz embernek a lelkét. Régóta várta már a percet, hogy beszélhessen azzal a leánnyal. Régen megakartta már neki mondani a mi szívét nyomja.

Most itt az alkalom.

Nem fél tőle. Nyugodtan várja a leányt.

Mikor a leány megjelent előtte, odament hozzá, megfogta a kezét a nyugodtan a szeme közé nézett.

Aztán lassan, de határozottan csak ennyit mondott neki:

— Dóra, régen akartam már önnel beszélni. Meg akartam mondani, hogy szeretem. Szeretem úgy, mint egy igaz becsületes ember csak szerethet, igaz szerelemmel. Most önön a sor.

idegenítési jogát elveszti, a mennyiben pl. egy ujonnan nyitott utcavonalon hatóági engedéllyel épült ház egyuttal kapu és ablaknyitási és evvel járó egyéb jogokat nyer.

Előbbi kategóriába tartozó ingatlanok és jogok vételára a város közönsége tőkéiből (ugynevezett városi törzstőkéből) egyszerűen kifizetendő, mert a város közönségének kötelessége e tekintetben csak a meglévő közvagyon értékben, ha megváltozott alakban is, fentartani. Ezen elv pedig sértetlenül keresztül van vive akkor, hogy ha pl. 100000 frt törzstőkéből egy házhelyet veszünk, mert a törzsvagyon megmaradt, csak hogy változott alakban, sőt ekként a város vagyona, leglább idővel, szaporodik is, mivel az ingatlanok különösen a városokban a tapasztalat szerint értékben fokozatosan emelkednek.

Ha ellenben ily befektetésekre fordított tőkéket is visszatérítjük, helytelen gazdasági politikát üzünk, a célt összetévesztjük az eszközzel, mert a város közönségének nem hivatása vagyont gyűjteni, hanem az általános gazdasági szellemi és kulturális fejlődést előmozdítani és ezen célra csak eszközül szolgálnak a közvagyon folyó jövedelmei.

De ha tekintetbe vesszük azt, hogy a város közönsége jövedelmeinek túlnyomó nagy része a közvetett és közvetlen adókból folyik be, világos, hogy ily módon a nagyközönség pénzéből közvagyon gyűjtünk és ez által a mai nemzedéket megterheljük a jövő nemzedék előnyére, a mely majdan élvezni fogja a gyűjtött vagyon jövedelmeit.

Különben ezen helyes gazdasági elv bár csak szórványosan nyert is alkalmazást: a multban, a midőn a honvéd sátoztábor, a szigeti külvárosi iskola és megyeri major telke vétele alkalmával a tek. közgyűlés kimondotta, hogy azok vételára a törzstőkének vissza nem térítendő. Csak hogy ezen sporadikus esetek elvként a pénzügyek rendezése alkalmával következetesen minden téren és ponton keresztülviendők.

3. Önként értetik, hogy minden más jellegű beruházásokra fordított tőkék visszatérítendőek és ugyanoly idő alatt, a mikorára azon beruházás minden valószínűség szerint elenyészik, értékét veszti, pl. egy házra fordított építési költség, ha azon ház legfeljebb 50 évig fog fennállani, ezen 50 éven belül törlesztendő.

De ezen törlesztésnek sem szabad egyenlő évi, hanem évről-évre fokozódó részletekben

Nyugodtan mondta ezt. Csak a szeme csillogott erősebben, csak a hangja remegett egy küssé.

A leány hallgatott. Arcát halvány pirfutotta át. A győzelem mámore kergette azt oda. Csak hogy ez a győzelem nem olyan volt, mint ő szerette volna. Ez az ember nem áradozott, nem is omlott a lábaihoz, hanem a szeme közé nézett s úgy mondta meg, a mit akart.

Bántotta ez a büszke leányt. De azért örült neki. A győzelem mégis az övé. Ez a büszke, rátartós ember mégis őt szereti.

— Szójjon Dóra. Mondja meg, mit érez. Nem félek az igazságtól. Csak ilyen kétségben nem akarok élni.

A leány mosolygott és lassan, gunyosan mondta a férfinak:

— Nézz, milyen szép ez a kamélia. Milyen büszke, milyen délceg. Nem hajlik meg. De azért én mégis letépem.

És letépte. Azután meg elhajította.

Bartos Pista elsápadt.

— Köszönöm, megértettem. Csak aztán meg ne bánja egyikünk se.

Aztán szó nélkül elment. Valami úgy üste orrrol a helyről, ennek a büszke leánynak a közelségéből.

Mikor kiért a szabadba, mintha megkönnyebült volna. Csodálatos józanság szállta meg. Felkacagott.

— Hála neked, te büszke leány, hogy

történni, t. i. az első évben egy bizonyos hányaddal, a második évben pedig ezen hányadon kívül az első évi törlesztés kamataival; a harmadik évben pedig ezen hányaddal, az első, — valamint a második részlet kamataival és így tovább kell törleszteni, mivel ellenesetben, ha egyenlő évi rátákban törlesztünk, úgy az az első években igen terhes lesz és a törlesztés terheit csak az első fél időszakban viseljük, míg a második fél időszakban élő nemzedék a közjövödelmeiből éppen semmivel sem járul hozzá, mert az első időszakban törlesztett összegek kamatjövödelme nagyobb, — mint a törlesztési járulék.

Könnyebb megérthetés céljából leszek bátor ezt példával illusztrálni és számításom alapjául a kamatlábat négy százalékban veszem fel.

Tegyük fel, hogy 5000 frtot kívánunk egyenlő évi részletekben 50 év alatt törleszteni, lesz akkor az évi hányad 100 frt, mert $50 \times 100 = 5000$ frt. Ez esetben fizetünk a közjövödelmeiből az első évben 10 frtot, második évben csak 96 frtot, mert 4 frtot kamatoz az első évi részlet, a 26. évben semmit, mert az addig törlesztett 2500 frt kamatja már 100 frt, a 27. évben pedig a törlesztett összeg felül még marad tisztán 4 frt, mivel a már lefizetett 2600 frt kamatja 104 frt és így tovább.

Ezekből kétségtelen, hogy az eddig követett törlesztési módszer igazságtalan, a jelen generációra terhes, éppen azért helyébe a kamatok figyelembe vételével a fokozódó törlesztési terv léptetendő életbe, a mely szerint a törlesztés egész tartama alatt a terhek — egyenlő évi részletekben osztatnak szét.

4. Jelenben a város tartozásai a számadatokban kerek 150 tétel alatt szerepelnek.

Ez amig nehezíti az áttekintést, addig másrészt rendkívül sok munkát ad a főszámvévői és pénztári hivatalnak, a mi megint indokolatlan kiadásokat okoz, tehát drágítja tartozásainkat, mivel éppen e miatt nagyobb a létszám a nevezett hivatalokban.

A miért is, hogy tiszta képet nyerjünk és tartozásaink terhét is enyhítsük, szükséges lenne az összes adósságokat rendezni és legalább a hosszabb lejáratu kölcsönöket lehetőleg egyesíteni.

5. E helyen még a kölcsönök speciális jellege miatt külön pont alatt kívánok fog-

megismerhettelek! Nagy tehertől szabadultam meg. A válasszod kijózanított. Azzal a letépett virággal kitépted a képedet is a lelkemből. A győztes én vagyok.

Az a büszke leány még mindig ott állt a virágok között. Lábai előtt hevert a letépett kamélia. Felvette. Megcsókolta s aztán megereedtek a könnyei.

Most már a szive is beleszólt a nagy győzelembe. Olyan hangosan, hogy a leány megremegott bele.

De azért letörölte könnyeit. Azt nem szabad látni senkinek se. Csak azért is az marad, a ki volt, a büszke Halmay Dóra..

* * *
Mindenkit nagyon meglepett, mikor egyszerre csak hire járt, hogy a büszke Halmay Dóra mennyasszony. Mennyasszonya annak a gazdag embernek, a rút Zsámbéky bárónak.

De nem sokáig csodálkoztak rajta.

— Báróné lesz belőle.

És ez elég magyarázat volt annak, a ki ismerte azt a büszke leányt.

Bartos Pista sem ütközött meg rajta.

Egész nyugodtan, mosolyogva mondta meg annak a szép szőke, hamvas arcu teremtsnek, ki oly boldog mosolylyal tekintett fel az ura napbarnította, férfias arcába.

Mert feleséges ember lett Bartos Pistából. Megtalálta azt a leányt, a ki meg tudja becsülni az ő becsületes lelkét, a ki megtudja érteni az ő igaz szerelmét.

lalkozni azon 71027 frt 64 kr. adóssággal (lásd I/e számú mellékletet), a mely összeggel a város különféle alapoknak tartozik.

Minden egyes kölcsöntétel eredetét a legszorgosabb kutatás után sem sikerült ki-puhatolni; egyes adósságok telkek vagy házak vásárlására vétettek föl, másokkal régebbi tartozások egyenlítették ki, ismét másokkal folyó kiadások fedeztettek, de egy közös vonásuk megvan, hogy mind igen régi időkből maradtak reánk, a midőn a Dunagőzhajózási társaságnak eladott szénbánya vételára még nem volt esedékes.

Nem tévedek, azt hiszem, a midőn azt állítom, hogy a legtöbb kölcsönt elődeink a város vagyonának gyarapítására, amint azt a kimutatás is igazolja, és hasznos beruházásokra, különösen pedig az akkor még városi tulajdomból képező szénbánya művelhető állapotba hozására fordították.

De még azon legrosszabb esetben is, hogyha ezen adósságok nem beruházásokra, vagyonszerzésre, hanem folyó kiadások fedezésére fordítottak volna, még akkor sem törleszthetők azok már jelenleg, mivel ily módon egész ártatlanul sujtának a törlesztés terhével a jelen nemzedék az elődök ezen esetleges hibájáért.

De ellene szól ezen adósságok ez idő szerinti törlesztésének azon szomorú tény is, hogy az egész országban uralkodó gazdasági válságot és sulyos időket mi kétszeresen érezzük, mert városunk központja egy kiváló és főképen bortermő vidéknek, a melynek 46000 kat. hold területű szőlőit a fillokszera már teljesen elpusztította, a mi által érzékeny kárt szenvedtek szőlős gazdáink, de üzletembereink is, mert iparunk és kereskedelmünk főképp localis jellegű, a mely leginkább a szomszédos bortermő vidékekre szorítkozik. Ily körülmények között nemcsak igazságtalan, hanem egyúttal helytelen gazdasági elv is volna, elődeink csinálta adósságok visszafizetésével a jelen nemzedékot megterhelni.

Midőn ekként a város adósságairól igénytelen nézetemet előadtam és egyúttal elfoglalt álláspontomat általánosságban kifejtettem, áttérek a már most feladatomban érdekére, az adósságok rendezésére.

A város szenvedő tőkéit kitüntető kimutatásokat az 1896. évi december hó 31-ki állapot szerint ide csatolom és ugyan:

1. alatt a városnak kisebb különféle

Halmay Dóra képe csak úgy tűnt föl előtte, mint egy kínos álom, melyből oly édes, oly boldogító volt az ébredés.

Nem törődött ő már azzal a leánnyal. Annyira nem, hogy még a lakodalmára is elment.

De mikor meglátta azt a büszke leányt, mégis úgy érezte, mintha valami megbolygatná az ő nyugalmát.

Nem a régi szerelem volt az. Hanem az igaz szánalom, melyet ez a leány keltett benne. Megsajnálta. Belelátott ő a lelkébe annak a leánynak. A mosolyán keresztül látta a könnyeit.

Dóra is észrevette Bartos Pistát, meg azt a hamvas arcú asszonykát is a karján.

És mikor észrevette, szeretete volna ledobni a mennyasszonyi fátyolt. Szeretett volna odaborulni annak a férfinak a lábához s úgy mondani meg neki, hogy mindenki hallja, hogy hiszen szereti ő, várta is, hogy visszajön hozzá. Csak mikor azt látta, hogy hiába várja, mikor azt hallotta, hogy már nem is szabad várnia, akkor ébredt föl benne újra az a nagy büszkeség. Akkor lett jegyese ennek a bárónak, kit gyűlölt, utál. De azért felesége lesz dacból, büszkeségből.

Ne tudja senki, hogy a büszke Halmay Dóra azt a Bartos Pistát szereti.

Nem is tudta meg senki, csak Bartos Pista.

Az megtudta. Megtudta pedig a lako-

alapokból felvett adósságait, a melyek összege 210002 frt 83 kr.;

2. alatt a városi törzstőkékből felvett kölcsönöket, a melyek kitesznek 875998 frt 41 krt;

3. alatt a pesti kereskedelmi banknál, a pécsi egyházmegyei alapítványi pénztárnál és a Pécs baranyamegyei központi takarékpénztárnál, a mely utóbbi nem törlesztéses kölcsön, — fennálló adósságokat 1533406 frt 06 krtban, összesen 2.619,407 frt 30 kr.

Ezen összegben benne foglaltatik a köz-kórház kiépítésére felvett és jelenleg 153171 frt 30 kr. is, a melyért a város csak szavatol, a törlesztéses kamatokat ellenben a köz-kórház fizeti.

Lassuk ezeket egyenként:

1. A város által kezelt és egyéb alapokból felvett kölcsönök közül:

a) Az I/a kimutatásban kitüntetett 80825 frt szenvedő tőkék, a melyek évi kamata 4732 frt 50 kr. továbbra is fenntartandók, és sem vissza nem fizethetők, sem nem törleszthetők, mert a Kovács és joglyceumi alapítványi kölcsönöket a város közönsége oly feltétel mellett vette fel, hogy azokat soha vissza nem fizetheti, — a Rudolphinum alapítványt hasonlóképpen városi árva intézet javára, az utolsó két összeget pedig az illető egyesületek alapító tagsági díja fejében szavazta meg a tekintetes törvényhatósági közgyűlés azzal, hogy ezen összegek után esedékes 5% kamatokat fizeti.

b) Az I/b kimutatásban kitüntetett 22734 frt 75 kr., a melynek évi kamata 1136 frt 74 kr., a sétateri kiosk építési költségeire, ugy a megszűnt tornaegyesület által városi telekre épített tornacsarnok megvételére fordítottak.

Tekintve, hogy mindkét épület szilárd, a melyek még legalább 60 évig fennállanak, ezen 22734 frt 75 kr. a felveendő nagy kölcsönből az alapoknak visszatérítendő és ekként az adósság 60 év alatt törlesztve lesz.

c) Az I/c kimutatásban felvett 4878 frt 13 kr., a melynek évi kamata 292 frt 69 kr., a nagy kölcsönből visszatérítendő és ily módon az adósság 60 év alatt lehajlik.

Ezen adósságnak, habár az elhasznált hatatlan ingatlan szerzésére fordított, fenntartott, a II. pontban kifejtett álláspontom ellenére, törlesztését azért tartom szükségesnek, mert az Angyal és Szutter malmok egész vételárát a II/a kimutatásban a vissza-

dalom estéjén, mikor ott künn az erkélyen véletlenül összejött a Halmay Dórával.

Csak ketten voltak ott. Senkise látta őket. Bartos odament hozzá.

— Dóra igaz szívből kívánom, hogy legyen olyan boldog, a milyen boldog vagyok — én.

De elsápadt erre a néhány szóra az az asszony. Szerette volna odamondani ennek az embernek, hogy hát boldog ő, az is marad.

De nem volt hozzá ereje. Ezzel a férfivel szemben eltűnt az a nagy büszkeség. Olyan szomorúan, olyan alázatosan mondta:

— Ne gúnyoljon. Ugy is elég a szomorúságom. Ne nézze most a régi büszke leányt, hanem tekintse a szenvedő nőt. Ön az oka szenvedéseimnek. Mért hagyott el, mért nem jött vissza. Hisz szerettem. Meg is akartam mondani, tudja . . . ott . . . a . . . téli kertben, a virágok . . . között . . . akkor.

— Emlékszem, asszonyom. Emlékszem arra a szép fehér, arra a büszke kaméliára. Nagyon szép volt, nagyon büszke. Kár, hogy nem volt — illata.

Az az asszony nem szólt semmit.

Kiérezte a férfi szavából a keserű szemrehányást. Kiérezte, hogy most már hiába koldulna szereimet ettől az embertől. Szívébe nyilatott annak minden szava:

— Nagyon szép, nagyon büszke volt. Csakhogy nem volt — illata.

Göndör Sándor.

nem térítendő összegek között már felvettem.

d) Az I/d kimutatásban felvett 30537 frt 31 kr., a melynek évi kamata 1555 frt 71 kr., ha a nagy kölcsön folyósíttatik és azzal a visszatérítendő törzstőke részlet megterítettik, ezen törzstőkéből a hitelező alapoknak kifizetendő.

Mivel pedig azon kiadások, a melyekre ezen 30537 frt 31 kr. fordítottak, oly természetűek, hogy azokkal a jövő nemzedék meg nem terhelhető és a bányatelepi alkaptányi hivatal favázás épülete, a mely szénbánya felett, tehát nem teljesen szilárd telken épült, minden valószínű számítás szerint legfeljebb 25 évig fog fennállani, realis alapon ezen összeg 4% kamatláb számítása mellett az A III. pont alatt kifejtett fokozódó törlesztés mellett az ide I d/1 esatolt terv szerint 25 év alatt visszatérítendő.

e) Az I/e kimutatásban részletezett 71027 frt 64 kr. a melynek évi kamata 4094 frt 62 kr., a kölcsönből az illető alapoknak visszafizetendő, — és ekként ezen összeg 60 év alatt törlesztetik.

De mivel ezen igen régi adósságok, a melyek törlesztésével igazságosan a jelen és jövő generációk meg nem terhelhetők, mivel továbbá ezen összegekkel, a mint az a kimutatásból is kitetszik, jó részben elhasználtatlan ingatlanok vásároltattak, tehát a város vagyona gyarapított; ennél fogva ugyancsak 71027 frt 64 kr. a visszatérítettni rendelt törzstőkékből egyszerűen leirandó.

Különben ezen elv más kifejezésre jutott és érvényesült 1878. évi 105/5657 és 1885. évi 38/3734. számú közgyűlési határozatokkal, a midőn régi adósságok kifizetésére fordított 87782 frt 42 kr. törzstőkének vissza nem térítése rendeltetett el; és helyesen ezen 71027 frt 64 krt is a törzstőkékből, a midőn azokat a Dunagőzhajózási társaság az eladott bánya vételára címén folyósította, ki kellett volna fizetni, ha azokra előre láthatólag a legközelebbi jövőben beruházásokra szükség nem lett volna.

(Folyt. köv.)

H i r e k.

Pécs, 1897. május hó 18.

Hogyan lehet olcsón lakni?

A „Nádor“ egyik törzsasztalánál mondta el egy törzsvendég ma az alábbi adomát:

Ha Ravaszi ur költözködik, mindig oly valakinél bérel szobát, a kinek a pénzre nagy szükség van és egy negyedévi bérletet előre kifizet neki.

Ha átköltözött, a mi nagyon gyorsan megtörténik, miután összes ingó vagyona csak egy hosszúsáru pipából áll, az első hónapban szorgalmasan dolgai után lát.

A második hó közepe táján egy nap-számos ember kíséri haza, ki olyasmit cipel, a mi igen hasonlít a nagy bögő alakjához. Csakugyan ilyen hegedűlefánt, mit olcsó pénzért kölcsönzött ki a hangszergyárostól.

Mihelyt egyedül marad vele, elkezd cirógatni, mire a gyöngédséget oly tetszéssel viszonozza, hogy harminc darab duda hozzá képest csak tücsökdana.

Már pedig fizikai tény az, hogy az ablaküvegek bizonyos feszültségi fok mellett, a mi a hanghullámok által okoztatik, ugyancsak hullámszámba jönnek és különféle hangokat adnak. A rezgés tovább terjed, úgy hogy a poharak és csészék össze vissza csörömpölnek és így óriási zürzavar keletkezik.

Az izgatottság sugarai alig terjednek tehát a Ravaszi-féle centrumból az egész házra át, a kvartélyadó máris kétségbeesetten ront be a szobába.

— De Ravaszi ur, mit művel ön, az isten szerelméért?

— A mint látja, vagyis inkább hallja — ábrándozom.

— Igen, de est nem szabad.

— Miért ne; hiszen ez az én szobám, itt azt tehetem, a mi tetszik, ez pedig az én brugóm, rajta azt játszom, a mit akarok. (Ezzel jó nagyot hus a legvastagabb huron — és az egész ház belerezdül a villámhárítótól le a pinceajtózárig)

— Szent isten! Hiszen elkergeti az összes lakókat.

— Nagyon sajnálom, hogy e ház lakói nak oly kevés érzékük van a zene iránt.

— Igen, és többször így lesz ez?

— Naponta két órán át; két hét múlva a filharmóniai egyetben a Beethoven-féle Pastoralsimfoniát játszuk; hallja kérem, a zivatar-jelenetben azok a tizenhated hangok igen nehezek — hallgassa csak . . .

— Hagyja el . . . kérem . . . a háziur holnap felmond nekem; költözzék ki, az istenért és csináljon másutt ilyen botrányt.

— Hja, ez bajos dolog . . . hol vegyek most a hónap közepén más lakást; aztán meg előre megfizetem az egész fertályt.

— Visszaadom az egész pénzt . . . de költözzék ki holnap, vagy még inkább ma, mert különben kenyeremet veszem.

— És Ravaszi ur e föltétel alatt kiköltözik, mert még akkor vett fel más szobát, mielőtt drastikus tervét alkalmazta volna; a lépcsőn pedig, melyen utolszor megy le, így dörmög magában:

„Megint csak elég olcsón laktam.“

Napirend 1897. május 19-én

Naptár: szerda, máj. 19. — Róm. kath.; Ivó. — Prot.: Ivó. — Görög-kel (május 7.) Sz. ker. megj. — Zsidó: Ijár 16. — Nap két 4 óra 3 perckor; nyugszik 7 óra 18 perckor. — Hold két éjjel 11 óra 5 perckor; nyugszik reggel 6 óra 7 perckor. Időjárás: hőmérséklet 18 Celsius fok meleg; légnyomás 748. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet mellett helyenkint csapadék, zivatar és hőüllyedés várható.

— **(Közigazgatási bejárás.)** Az eszék-batínai és a hercegszöllős—monostori közuti gőzmozdonyu vasutvonalaknak közigazgatási bejárása május 31. és június 1. és 2. napjain fog végbemenni, mely alkalommal a kereskedelmi miniszterium küldöttjének, Ehrenhöffer Aladár osztálytanácsosnak vezetésével a vármegye részéről Koszits Kamill főjegyző, Nagy Jenő főügyész és Kovácsffy Kálmán államépítészeti hivatali főnök fogják bejárni az egész utvonalat, miután haladéktalanul hozzákezdenek a sínpárok lefektetéséhez a széles országuton. Tehát a mi új vasutunk is olyan lesz, mint pl. a budapest-soroksári vicinális.

— **(A sásdi választás utójátéka.)** Tegnap folyt le a legutóbbi hegyháti követválasztás utójátéka — a sásdi kir. járásbíró-ságnál. Bach Gyula mágocsi jegyző és Festetich Alfonz gróf, mágocsi lakós, a a kormánypártnak két erős oszlopa állt a bíróság előtt, mely Bach Gyulát azért, mert egy mágocsi polgárt a jegyzői irodából gal-léránál fogva kidobott, becsületsértés miatt 5 frt pénzbüntetésre, Festetich Alfonz gróft pedig azért, mert a választás előestéjén Mágoacson kiűtött szalmatüz alkalmával az akkor betegen fekvő Halvax József mágocsi plebánost becsületében sértegette, 100 frt pénzbüntetésre, azért pedig, mert ugyanekkor egy mágocsi választópolgárt botjával megvert, könnyü testi sértés vétsége miatt a a büntető törvény 92. §-ának alkalmazásával 100 frt fő- és 50 frt mellékbüntetésre

ítélte. A pártszenvedély tulkapásait fenyítő ítélet, Sásdon — mintj onnét írják — igen jó benyomást keltett.

— **(Gyászmise.)** Folyó hó 21-én (pénteken) fél 10 órakor gyászmise tartatik a belvárosi plébániatemplomban a párisi katasztrófa alkalmával elhalt Zsófia, alenconi hercegnő, királynék huga lelkiüdvéért. A gyászmisén a pécsi helyőrség tisztikara teljes számmal és a legénység fog résztvenni.

— **(A pécsi izraelita nőegylet)** tegnap délután 3 órakor tartotta évi rendes közgyűlését Weiller Sarolta elnöklete alatt szép számú tagok részvétele mellett. A választmány jelentését az 1896. évre vonatkozólag tudomásul vették, a számadásokat elfogadták és a szokásos fölmentvényt megadták. Ezután elhatározták, hogy június 13 án egy nagyobb szabású nyári mulatságot rendeznek a jótékony nőegylet kerti helyiségében. A zárszámadások 4164 frt 54 kr. bevétel mellett 173 frt 97 kr maradványt mutatnak ki. Az egyesület vagyona 16 339 frt 39 kr-ra rug — és az egyesületi tagok száma 288.

— **(Eljegyzés.)** Goldberger János, torjáncaikántortanító, eljegyezte Fischer Jankát Dályokról.

— **(Veteránok mulatsága.)** Ö Fensége József kir. herceg védnöksége alatt álló első pécsi veterán és segélyző egyeslet június 6-án, pünkösöd vasárnapján az egyleti zászló felszentelésének 20 ik évfordulóját ünnepli meg. Az ünnep rendezőse: főrendező: Sebők Gyula, Feiber Ferenc, pénztárnokok: Watzina József, Kolonics Imre, ellenőr: Szikszay Ferenc, rendezők: Grász Péter, Dorn Antal, Mayer Antal, Lumpe János, Krämmer György, Réz Péter, Kovács János, Bender Lőrinc, Rudolf János. Műsor: Június hó 5-én, este 8 órakor, az ünnepély előestéjén fáklyás menet zenével. Június hó 6-án, reggel 5 órakor, az ünnepély napján riadó. Kiindulás az egyleti helyiségből (Tettye-utca 6. sz.), az Ágoston-, Márton-, Kossuth Lajos-, Király-, Ferenciek-, Scitovszky-téren, Kardos Kálmán- és Mária-utcán keresztül vissza az egyleti helyiségbe; reggel pont 9 órakor: Az ünnepélyen résztvevő egyesletek összejövetele az Ágoston-téren; délelőtt 10 órakor: Szent mise a belvárosi plébánia templomban. Isteni tisztelet után a zászlóval megjelenő egyesletek haza kísérése zenével, délután 3 órakor: nagy zártkörű kerti ünnepély táncal egybekötve ifj. Schole Gyula sörházi kerthelyiségében. Belépti díj személyenkint: előre váltva 30 kr., délután a pénztárnál 40 kr. Jegyek előre válthatók: az egyleti helyiségben. Jakab Imrénél a Schole féle sörcsarnokban, Donner József lisztkereskedőnél, Gyimóthy Gyula kereskedőnél, Sebők Gyula „Korona“ vendéglősnél, valamint Wessely és Horváth könyvnyomdájában (Király-utca.) A kerti ünnepélynek tiszta jövedelme a a egyleti pénztár javára fordittatik.

— **(Adomány.)** Eizer János és neje Seifritz Erzsébet a belvárosi plébániatemplom javára, a templomi Alajos kápolna kijavitása céljából, ötven forintot adományoztak.

— **(Érettségi vizsgálatok.)** Tegnap vették kezdetüket a pécsi főgimnázium-

ban az írásbeli érettségi vizsgálatok, a melyek péntekig tartanak. A szóbeliek június 10—12-én fognak végbemenni, ezután Spittkő főigazgató Kaposvárra utazik az ott végbemennendő érettségi vizsgálatokra, a honnét 16-án visszaérkezik, hogy közvetlenül vezesse a tornaversenyre vonatkozó intézkedéseket.

— **(Halálozás.)** Oreováci Benecsek György, nyugalmazott telekkönyvi főnök, életének 68 ik évében ma meghalt. Temetése f. hó 20-án délután 5 órakor lesz az indóház-utca 1. számú házból a budai-külvárosi temetőbe. Lelkiüdvéért az engesztelő misét f. hó 21-én reggel 9 órakor mutatják be a belvárosi plébánia templomban.

— **(Csengetés helyett kikiáltás.)** Tudvalevőleg a vasuti állomásokon jövő hó 1-től kezdve nem csengetnek a vonatok indulásakor, hanem . . . hogy mit is csinálnak, azt most teszik hirdetményekben a vasutak igazgatóságai. Így a mohács—pécsi vasut igazgatóságától ma vett értesítés szerint, jövő hó 1-étől kezdve a megszűnő csengetés helyett kikiáltás útján fogják az állomásokon a vonatok indulását az utasokkal tudatni, vagy a szükséghez képest kézi csengettyüt használnak. A reform hívei azt mondják, hogy ez is a haladáshoz tartozik; hiszen a külföldi vasuti állomásokon már rég nem ismerik a vasuti csengetést. Ezzel szemben a reform ellenesei azzal érvelnek, Dániel báró miniszter csak azért találta ki a vasuti csengetés megszüntetését, hogy a vasuti harangokat eladhassa, a vasuti csengetők állását megszüntethesse s az így nyert pénzből Bánffy kifizethesse a felemelt kvóta többletét. Így hát a kvótát -- fizeti a nagy harang!

— **(Miniszteri köszönet.)** A vál-lás és közoktatásügyi miniszter Wertheim Jakab és neje, pécsi lakosoknak, a helybeli izr. iskolánál működő tanítók javára 1000 korona tőkével tett alapítványukért elismerését nyilvánította.

— **(Művész-estély.)** Szigetvárott f. hó 23 án (vasárnapon) a „Korona“ nagytermében művész-estély tartatik. Közreműködnek: Jászai Mari a nemzeti színház nagy művésznője, Somogyi B. Carola a württembergi opera primadonnája, Somogyi Mór zongora művész, konservatoriumi igazgató. Kezdeté este 8 órakor. Helyárak: az első 4 sorban 2 frt. a következő 4 sorban 1.50, a 9-ik sor-tól a 12-ik sorig 1 frt. Jegyek előre válthatók Fried Dávid kereskedésében Szigetvárott. A nagy Jászai-val, Somogyi zongora művész (Szigetvár szülöttje) ez alkalommal először játszik Szigetvárott, Somogyi Carola tüneményes hangja és énekművészete ritka művelészetet helyez kilátásba. Műsor: 1 Weber-Liszt hangversenymű op. 79. Somogyi Mór. 2. a) Wagner: Nagy Ária Tannhäuserből b) Grech Francia Serenade Somogyi Carola. 3. Szávai Ezer tavasz Jászai Mari. 4. a) Paderewski Menuette b) Wagner-Liszt: Tannhäuser-nyitány Somogyi Mór. 5. a) Grieg: Ich liebe Dich, b) Tosti: Penso, c) Népdalok Somogyi Carola. 6. Rabó Szent Péter hegedűje Jászai Mari. 7. a) Raff: Caprice, b) Verdi-Liszt: Rigoletto ábránd Somogyi Mór.

— **(A halott büne.)** Legutóbbi számunkban megírtuk, hogy Bechtl Henrik majosi lakos előbb megfojtotta a feleségét s aztán magát akasztotta fel. A házaspár tragédiáját a büntetéstől való félelem okozta, mert ellenök lopás miatt vizsgálat volt folyamatban. Mint ma értesültünk, a bonyhádi csendőrség csakugyan kinyomozta, hogy Bechtl Henrik még 1895. december 29-én Hesz Jánostól 11 forint készpénzt és ruhának való szöveteket ellopott. A pénzt nevével együtt saját céljaira használták fel, a szövetet pedig Bechtl János isményi lakosnak adták el, kinél azt már ruhának feldolgozva a csendőrség meg is találta. Az így kiderített lopástól való félelem okozta a házaspár szomorú tragédiáját.

— **(Zsebórára vágott.)** Knoch András, nagyszékelyi lakostól valami ügyes jómadár elemelt 10 frtot. A simontornyai csendőrség megindítván a nyomozást a pénz tolvaj után, el is fogta Pec Henrik ugyanottani lakost, a ki a lopást csakhamar be is ismerte és előadta, hogy azért lopott pénzt, mert zsebóráját szeretett volna venni. A tíz forintot vett is két nickel zsebórárt, a melyeket persze a csendőrség lefoglalt tőle. Így hát ha a lopásért a börtönbe kerül, megint nem fogja tudni, hogy hányat ütött az óra?

— **(Egészségügy.)** Sepse községben a róm. kath. iskolában sok növendék betegedett meg kanyaróban, miért is az előadásokat beszüntették. Ellenben Dárdán a kanyarójárvány megszűnt, újabb megbete-

gedések ha nem fordulnak elő, a négy hétig tartó zárlat alól az iskolákat felmentik a jövő hét folyamán s az előadások a fertőtlenített termekben kezdetüket vessik.

— **(Talált hulla.)** Paks mellett a Dunából egy férfi hullát fogtak ki a napokban. A hulla 30—40 év körüli férfié, s már hetek óta lehetett a vízben. Ruháján B. R. kezdőbetűk vannak; egyéb ismertető jelt azonban nem fedeztek fel rajta. Zsebében 14 krajcár készpénzt találtak s nagyon valószínű, hogy az illető öngyilkos volt s a nyomor elől keresett menedéket a Duna hullámai között.

— **(Új gyártelep Fiumében.)** Ha lassan és lépésenként is, de haladunk a közgazdasági önállóság felé, folyton szaporodnak gyáraink s ma már egész seregét gyártjuk a cikkeknek, melyekért csak egy évtized előtt is külföldre küldtük a pénzüket. Legújabbban kivitelre dolgozó gyáraink, melyek magyar terményekért s magyar munkáskezek munkájáért idegen-pénzeket hoznak be, szaporodnak. Ezek a kiviteli gyárak jól felkeresik az alkalmas helyet, ahonnan kényelmesen kielégíthetik a külföldi verseny igényeit is és egyszersmind felvethetik az országban is a versenyt a beözönlő külföldi árukkal. Így legutóbb óriás gyártelepek létesültek Fiumében a csokoládé, cacao stb. cikkek számára. Hatalmas tőkék találták fel az üzleti érdekes utját, a technikai és kereskedelmi szakértelmet s ezekkel az erővel egyesülve, már legközelebb éreztetik létezésüket. A Fiumében létesült cacao és csokoládé-gyárról szólunk, mely tüzemét legközelebb már megkezdí. A nagy gyártelep egészen modern,

berendezése a legújabb technika minden vívmányát magába öleli, vezetése a legkitünőbb szakértői kezekben van és a milyen mintaszerű az egész gyár, bizton el lehet várni, hogy a magyar iparnak új diadalt szerez és gyártmányai sikerrel fogják a hasonló külföldi gyártmányokat kiszorítani.

— **(Elfogott tolvaj.)** Heré b Miklós mohácsi lakosnak a mohácsi szigetről négy darab halászvarsáját ellopták. Káros feljelentésére a csendőrség a nyomozást megindítván, a tolvajt csakhamar el is fogta Zsuzsity Mátyás, mohácsi lakos személyében, aki a lopást be is ismerte és előadta, hogy a lopott varsákat Kovács Gájó dunaszekcsői lakosnak adta el. Kovács Gájónál az elloptott varsákat meg is találták s az így teljesen kiderített lopást bejelentették a mohácsi járásbírósnak.

— **(Előléptetési bankett.)** A mint értesültünk, a pécsi kir. törvényszék és a területén működő kir. járásbíróságok bírói tagjai a kir. ítélőtáblai címmel és jelleggel felruházott Varga Nagy István pécsi törvényszéki bíró, Balaskó János és Pölt Károly, VII. fizetési osztályba előléptetett járásbírók, ugy Szeifritz Antal és Ullmann M. Károly kereskedelmi tanácsosokká előléptetett kereskedelmi ülnökök tiszteletére bankettet rendeznek. A bankett a pécsi nemzeti kaszinóban folyó hó 26-án (a jövő hét szerdáján) fog megtartatni.

— **(Találtatott)** egy arany meiltsü. Igazolt tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

édes anyádat akartam látni, hisz akkor ismét éppen hat évig nem láttam.

Most pedig lelkem Sándorom, menj nyugodtan haza — s bizzál bennem, és imádkozzál a jó Istenhez.

Sándor felkelt lassan helyéről, és miután az elcsodálkodó törpét megcsókolá, — szótlanul vette széles kalapját — és indult elzékenyülten haza, — a holdvilágos csendes utcán át.

Sándor most egy új szivarra gyujtott és egy újabb pohár bort hajtott föl.

— Hát meggondoltam a gondot Ferke bátyám, — és miután Ferke bátyám jellemét eléggé ismerem, nem látom be, hogy miért ne mondanám meg azt, ami marja a lelkemet, ami bánt — amitől aludni sem tudok.

— Ugy, ugy Sándor! — S ha titok, hát az is fog maradni, Isten látja lelkemet, azt más nem fogja megtudni.

— Tudom, mondá a halványarcu festő. Tehát hallgassa meg Ferke bátyám, hogy mi bánt. Az ifju báró, Ondery Imre barátom szereti nővéremet nemes szívének egész melegével, fiatalága és romlatlansága szüzieségével; Julcsa viszont szereti, — és nem lehetnek — egymásé, mert az öreg báró csak olyan leányt fogad el menyéül, aki nemcsak szerelmét adná fiának, hanem néhány százezer forintokat is.

Ez tehát olyan feltétel, melyet megvalósítani egyszerűen lehetetlen.

Ez az Ferke bátyám, ami a lelkemen rágódik, — mert hisz tudja kedves bátyám, hogy Julcsa testvéremet bálványozom, szeretem.

Az ifju elhallgatott, szempillái lecsukódtak — mintha elaludt volna.

A törpe is hallgatott egy ideig, — aztán mondá:

— Kedves Sándor öcsém, majd találom én, ha Isten megsegít, orvosságot a szivedre. Sőt majdnem bizonyosra veszem, hogy segíthetek a bajodon.

— Lehetséges volna? kérdé bágyadt mosolylyal Sándor.

— (**Gazdátlan ladik.**) A mohácsi, Dunaágból, a mohácsi sziget mellett, egy fekete molnár ladikot fogtak ki a napokban. A gazdátlan ladik üres volt, csak egy evező és egy lakattal az üléséhez odaerősített vasrud volt benne. Az oldalára Hd bélyeg van sütve, úgy látszik a gazdája neve, a ki azonban hogy ki lehet, még nem tudják.

Művészet, irodalom.

○ **Színészeink Ujvidéken.** Ujvidéken Somogyi Károly társulata aránylag kedvező eredménnyel működik. A Szép Darinka előadása alkalmával kitűntek Ligeti Mari, Polgárné Kovács Mariiska, Perényi. A társulat tagjai közül tetszenek még Leopold Franciska, Benkó Jolán, Hunyadi József, Polgár Sándor. Legutóbb színrekerültek Koldusdiák, Vigécek, Államtikár és Náni. A társulathoz legújabbán Réthi Lina is szerződött.

Törvényszék.

§ **Tolvaj Robinson.** Uhmanna János, alig 14 éves cipésztanonc, Bencenleitner József pécsi cipésznél inaskodott. A lábbeli művészet alapjai helyett azonban inkább vonzotta a csavargás és mindig utazni szeretett volna ismeretlen tájak felé. Hogy ezt a célját elérje, ez évi február 2-án mikor a gazdája 2 frt 40 krt adott neki, hogy azon szemet rendeljen, nem tett eleget a parancsnak, hanem a pénzt magánál tartotta. E

mellé az inastársaitól, Nyaka Józseftől, Soós Jónostól és Péter Józseftől ruhákat lopott, azokat elzálogosította s ekkor Eszékre szökött. Itt azonban egy épen ott tartózkodó rokona felismerte, nyakoncsipte és hazahozta. Gazdája most az egyszer megbocsájtott neki, a mi azonban nemhogy megjavította volna, de ellenkezőleg nagyobb huncutságra ösztönözte. Ez évi ápril 1-én azzal állított be a gazdájához, hogy a „Magyar Király“-ban egy vendég cipőt akar vinni s ez ürügy alatt 4 pár cipőt ki is esalt a gazdájától. S most megint megdézsmálta az inastársai ruháit is s mindezt zálogba tevén, ismét megszökött. Zágrábba, majd Bródba utazot s onnan Boszniába akart menni. De mer utlevele nem volt, a rendőrség elfogta és hazatoloncolta Pécsre. Ekkor aztán feljelentették a bíróságnak, hol tegnap tartották meg ügyében a végtárgyalást. A tolvaj Robinson mindent beismert s a károsok is kérték szigorú megbüntetését. Ez alapon aztán a törvényszék elítélte a fiatal tolvajt 1 sikkasztás, 1 csalás és 6 rendbeli lopás büntette miatt javítóintézetben kitöltendő egy évi fogházra. Az elítelt megnyugodott az ítéletben s az jogerőssé válván, majd elviszik valamelyik javítóintézetbe, a hol talán ki tudják belőle irtani azt a kalandos szenvedélyt, mely ilyen fiatalon lopásra vitte.

§ **Felmentett vádlott.** Schlesinger Sándor, bérkocsi-tulajdonos Kocsis Pétert megfogadta kocsisának, hogy az a folyó évi február hó folyamán Ludvig Sándor uta-

zót fuvarozza községről-községre üzleti ügyekben. Fizetett neki 24 frtot s lótartásra s élelemre 50 krt adott neki naponként, de viszont az utazó által fizetendő 36 frttal a kocsisnak be kellett volna számolni. De Kocsis Péter, mikor az utazgatásból hazajött, a 36 frttal nem be-, hanem elszámolt, mivel az a hideg téli időben teljesen felment a költségeire. Schlesinger ezért sikkasztás miatt feljelentette Kocsist a pécsi kir. törvényszéknél, hol tegnap volt ez ügyben a végtárgyalás. Azonban a végtárgyalás adataiból kitűnőleg a vádlott és panaszos között elszámolási viszony állt fenn s Kocsis Péter a pénzzel kifogástalanul el is számolván, sikkasztást nem követett el. A közvádoló el is ejtette a vádat ellenében, a bíróság pedig a további eljárást az ügyben megszüntette.

§ **Összbüntetés.** Schulz Lipót házalót a pécsi kir. törvényszék 1894. október 10-én lopás miatt három havi fogházra ítélte. Az ítélet megjárván a feisebb fórumokat, végre jogerős lett. Időközben azonban a pécsi járásbírósnál is baja akadt Schulz Lipótnak s itt lopás vétségeért egyhavi fogházra ítéltetett el. Mire első büntetésének letülését megkezdte volna, ez a másik ítélet is jogerős lett és most összbüntetést kellett reá kiszabni. A kir. törvényszék tegnap tartotta meg erre vonatkozólag a végtárgyalást s összbüntetésképp 4 havi fogházra és 2 évi hivatalvesztésre ítélte a vádlottat, aki ez ítélet ellen már nem felebbezett s így az nyomban jogerőssé vált.

— Mondtam, hogy majdnem bizonyos, hogy báróné lesz Julcsából; tréfálkozott Ferke.

— Eh, mit! tudja azt Ferke bátyám, hogy a jelen esetben, nem a címről, — hanem csupán a szivről van szó; hiszen községünkben akár a kondás is, ha szt.-dénési, — régiebb nemesi leszármazásu, mint a Cindery bárók! . . .

— Persze, hogy az. Hanem mához egy hétig legalább légy türelemmel és most vedd fel a fejedet, és „Prosit“ igyunk!

Sándor szívesen kocintott a törpével és fenéki itta poharát.

— A propos! mond csak, hány éve, hogy Imre báró végzett a gazdasági akademián?

— Most lesz két éve, ezen a héten.

— Akkor nagykoru lesz a báró ifjone.

— Igen, igen.

— No jól van; tehát annál maradunk Sándor. Mához egy hétre beszélünk a dologról, és azt hiszem akkor már mint bevégzett tényről.

— Adja Isten édes jó Ferke bátyám.

— De hogy hogyan fogom meghálálni, azt egyelőre nem tudom.

— Hát a meghálálkodásról szó nincs, mert, ha sikertül, amit ígertem, hát elég lesz nekem és én leszek a földön a legboldogabb ember, Isten látja a lelkemet, ha ezt a frigyét nyélbe tudnám ütni.

Ezt a törpe hévvel mondá, és a végén mintha beszédje fátyolozott lett volna — elérzékenyült.

— Nem értem Ferke bátyám! mondá csodálkozva Sándor.

— Elhiszem, hogy nem érted. De már most illó, — hogy én is elmondjak neked életemből egy szakaszt — miután te is megajándékoztál bizalmaddal. Tehát halljad, és aztán meg fogod érteni, hogy miért ragadom meg a kínalkozó alkalmat, hogy rajtatok, Györködéken, ha csak bármiben is, segíthessek. A dolog igen egyszerű, olyan egyszerű, mint amily egyszerű, ha az ember meg akar válni ettől a cudar élettől. A halandó fogja magát, vesz egy mordályt, megtölti puskaporral, jó erősen leveri a töltést benne, aztán tölt rá meglehetősen mennyiségű vizet, aztán a szájába dugja, mintha valami jófajta szivar lenne, és aztán rágyújt! Puff! a pisztoly elsül, és a becses fej — — hát az bizony szét reptül velőstül úgy, hogy az utolsó ítélet trombitája sem trombitálja többé össze.

És szakasztott így akartam egyszer tenni, — régen, régen!

Aztán tudod-e miért? Azért édes Sándorom, mert Takáts Julcsába, édes jó anyádba szerettem.

De hát édes lelkem, hol van az a leány, aki egy törpéhez menne feleségül? Meg aztán nem is tudta azt meg senki az Istenen kívül.

Ismertem édes apádat, tudtam, hogy jellemes, szorgalmas ember, — hát beletörődtem sorsomba. Elmentem a nagyvilágba feledni, meg pénzt szerezni; s ha aztán néhány évig el voltam már, — hej! akkor aztán egyszerre elfogott a honvágy, — és jöttem vissza mint a szélvész, — látni kis szülőfalumat — és anyádat.

Hisz te egyszer rajtacsíptél amidőn az ablakredőnkön betekintettem nálatok; — te meg bizonyosan azzal gyanusítottál, hogy kémkedem. Nem édes Sándorom, csak

§ A nőarcu asztalnok. Kiss Sándor, lányos kinézésű fiatal ember, asztali felszolgálóként inaskodik kis kora óta előkelő házaknál. Már bajusza is lehetne neki, hanem leborotváltatja és így jobban ráillik a hasonlat, hogy olyan nőies, finom arca van. A nőarcu asztalnok ma panaszként állt a pécsi kir. törvényszék előtt, azzal vádolván egyik cimboráját, hogy ellopta két ezüst zsebóráját. Vádlott Szöllősi Sándor szolgálékony be is ismerte azt a mai végtárgyaláson, hogy elmenvén ez év nagyszombatján a panaszos anyjához, özv. Pál Lajosnéhoz, hogy ott Kissel találkozék, míg a szobában egyedül várt rá, unalmában elvette a két zsebórát egy szekrényből. De később vissza akarta neki adni, azonban a panaszos neki ajándékozta. És hogy miért, ezt már csak akkor adhatta elő vádlott, mikor a hallgatóság sorait kiüritették s zárt ajtók megett folytatták a végtárgyalást. A nőarcu asztalnok felháborodással utasította vissza a vádlottnak ez indiekrét előadását s a bíróság se vette figyelembe, hanem elítélte Szöllősi Sándort kilenckhavi börtönre. Az ítélet jogerős lett.

Szóbeli tárgyalások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1897. évi május 20-án

1. Fole István — Fole János és neje d. e. 9 óra.
2. Dr. Müller János — Tóth Miksa és neje d. e. 9 és fél óra.
3. Kornmayer József — Kastner Antal d. e. 10 óra.
4. Hock József — Lazi István és neje d. e. 10 és fél óra.
5. Schwabach Viktor és Zsigmond. — Kuznyák Teréz d. e. 11 óra.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése május 18-án. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A napirend előtt Holló Lajos kérdezi Szilágyi Dezső házelnöktől, hogy igaz-e, hogy azért nem tisztelt az országgyűlés küldöttsége Pozsonyban a király előtt, mert a klerus és a katonaság után a harmadik helyre sorozták, noha mint a koronával egyenlő tényezőt, az első hely megillette.

Eötvös Károly és Horánszky Nándor pártjuk nevében ugyanezt kérdesték.

Szilágyi Dezső elnök kijelenti, hogy még annak idején megmondotta Bánffy bárónak, hogy szükségesnek tartja az országgyűlés tisztelgését, gondoskodják tehát, hogy a Ház küldöttsége a tisztelgések sorrendjében az első helyen fogadtassék. Ha ez az idő előrehaladotsága miatt lehetetlen, úgy inkább maradjon el a tisztelgés, mert más helyet ő el nem fogadhat. Mivel pedig Bánffy báró miniszterelnök őt egy szóval sem értesítette, hogy e tekintetben intézkedett volna, a tisztelgés egyszerűen elmaradt.

Az ellenzék Szilágyit zajosan megéljentezte, mialatt Bánffy báró rákvörösré válva idegesen fészkelődik helyén.

Psik Sándor előadja ezután az esküdtbírósról szóló javaslatot.

Polcner Jenő általánosságban elfogadja, de ellenzi az esküdtek kiválogatását, amit inkább sorsolás útján szeretne eszközölni; továbbá kívánja, hogy a miniszter ne egyesíthessen több törvényszéki területet egy esküdtszékbe. Ha nem változtatják megfelelőleg az erre vonatkozó szakaszokat, szóió és pártja a harmadszori felolvasásnál a javaslatot elvetik.

Bernát Béla a nemzeti párt és Marsovszky Endre, Buzáth Ferenc a néppárt nevében ugyanezt jelentik ki.

Madarász József még általánosságban sem fogadja el a javaslatot.

A napirend felfüggesztésével Eötvös Károly és Holló Lajos interpellálnak ezután a pozsonyi mellőzés miatt, mire Bánffy Dezső b. miniszterelnök izgatottan felel. Válaszának lényege, hogy mivel az ünnepség nem volt országos ünnepély, a programját is Pozsony városa állapította meg s a küldöttségek fogadási sorrendjének összeállításába ő nem folyt be, tehát semmit sem tetett. Érdemileg különben később fog elválaszolni az interpellációra.

Az interpelláló képviselők nem maradtak adósok a replikával s egész Ház tombolt, zajongott, midőn Bánffy báró odahagyta az üléstermet s az elnök sietett az ülést nyomban berekeszteni.

TÁVIRATOK.

— **A 16. szakasz ügye.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A kormány a szabadelvű pártot hivatalosan értesítette, hogy a bűnvádi eljárás életbeléptetéséről rendelkező javaslat 16. §-ának, a magánbecsület védelméről szóló résznek az igazságügyminiszter módosításával való elfogadását kívánja ugyan, de pártkérdéssé nem teszi.

— **A pozsonyi baklövés a pártkörökben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Kossuth-párt értekezletén Hentaller, Györy Elek és Eötvös Károly, az Ugron-pártban Holló Lajos és a nemzeti pártban is többen szükségesnek jelentették ki annak a sérelemnek a megtorlását, hogy Pozsonyban a parlament küldöttségét a harmadik helyre szorították. Hangoztatták a megtorlás szükségét, természetesen a miniszteri felelősségre való hivatkozással, s elhatározták, hogy a mai ülésben fölvilágosítást fognak kérni Bánffytól, Szilágyitól. Bánffy b. állítólag a szabadelvű pártban kijelentette, hogy az ünnepély rendezésében semmi része sem volt, különben a híresztelés alaptalan, mert az országgyűlés fogadása nem is volt tervbe véve.

— **Kisfaludy könyvtára.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szentmártoni Darnay Kálmán, sümegi földbirtokos, Kisfaludy Sándor könyvtárát tizenkét ládában a nemzeti múzeumnak ajándékozta.

— **A keleti harctérről.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A törökök és görögök közt a harc Domokosz-

nál tegnap délben megkezdődött. Résztvesz benne a görög trónörökös. Smolenszky dandára Halmyrosznál megtámadtatott.

Rallisz görög miniszterelnök panaszkodik a nagyköveteknél s tiltakozik a további vérontások ellen.

Athénben a csendőrség többek közt két olasz anarkistát is letartóztatott, akik György királyt meggyilkolni akarták. Mint megállapították, nagyobb összeesküvés van a király ellen.

— **Elfogott kép-specialisták.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A bécsi rendőrség tegnap délelőtt egy grófi képtár felügyelőjének utmutatására letartóztatott két fiatal embert, akik ellopott képeket kínáltak megvételre. A letartóztatottak egyike Radvány István ismert budapesti szélhámos járdakoptató. Valószínűleg ezek a fiatal emberek lopták el az országos képtárból a Murillokat. Az egyik tolvajról meg van állapítva, hogy tegnap együtt utazott a vasuton Budapestről Bécsbe Lenkei Béla sátoralja-ujhelyi születésű orvossal.

NYILT-TÉR+).

Figyelmeztetés!

Van szerencsém az igen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy

gyógyszertáramat

a háznak átépítése végett
f. évi május hó 15-étől kezdve
ideiglenesen

a mellette levő házamba (Jókai-tér 2. sz.), Simon János ur az „Elefánthoz“ címzett kereskedésével szemben helyeztem át.

Pécsett, 1897. május hóban.

Sípócz István
gyógyszerész.

Köszönet nyilvánítás.

Boldogult férjem Schneeweisz Ferenc m. kir. államvasuti raktárfőnök f. é. május 17-én végbement temetésén oly rendkívül nagy számmal részt vetteknek, különösen szeretett kartársainak, rokonok, barátok és mindazoknak kik koszorúk küldése által és főleg megjelenésükkel a végtisztelgésben, a mélyen lesújtott feleség és családja végtelen bánatát enyhíteni igyekeztek, a tanúsított jó indulatu részvétükért fogadják ez uton át érzett hálám és köszönetem kifejezését.

Pécs, 1897. május hó 18-án.

Özv. Schneeweisz Ferencné
szül. Tiefenbacher Ilona
és családja.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Utolérhetetlenek

s mindig azok maradnak a

Premier-kerékpárok,

mert egyedül csak ezek készülnek

Helical-csőből

és legnagyobb ellentállási képességet, legtükételesebb szabatoságot, legtartósabb szerkezettel és legkönnyebb futóképességet egyesítik magukban.

A „Premier Cycle Co. Lmtd“

(Hillmann, Herbert & Cooper)

GYÁRAK:

EGER COVENTRY DOOS

(Csehország) (Angolország) (Nürnberg mellett)

60,000 db. készül évenként. Katalógus ingyen és bérmentve.

Pécsett egyedi raktár:

Fürst Lipótnál.

Séchenyi-tér 16. sz.

Egy hármás, teljesen üzemképes lokomobil

eladó a Baranyamegyei Hitelintézetnél Pécsett.

Ház eladás.

Pécsett, József-utca 43. sz. a. Reichstätter-féle

földszintes ház

2500 frtért szabad kézből eladó s azonnal birtokba vehető.

A vételár fele rajt maradhat. — Bővebb értesítést ad Dr. Jobst László Pécs, Plebánia-utca 5. sz.

Megvételre kerestetik

egy üveges könyvszekrény.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

Balogh Mihály, pécsi lakos, gyümölcskereskedő, általam képviselt felperesnek Kremer & Comp. triezti gyümölcskereskedő cég alperes ellen a pécsi kir. járásbiróság előtt 5975/1897. sz. alatt folyamatba tett ügyében

a Pécsett, Irgalmasok-utca 10. sz. ház udvari raktári helyiségében elhelyezett

folyó 1897. évi február 10-én alperesnek rendelkezésére bocsátott, ugyanezen évi márczius hó 3-án bíróság megsejmlélt és az 5858/1897. sz. jegyzőkönyvben meg- és leirt

58 hál (29 mmázsa) fűgét

a kereskedelmi törvény 347. §-a alapján a helyszínen, f. május hó 19-én délután 3 órakor hiteles személy közönlöttével nyilvános árverés útján azonnali készpénzfizetés mellett eladatom.

Dr. Nemes Vilmos
ügyvéd.

597. szám.
1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbiróságnak 1896. évi 34900. számú végzésével, Dr. Egry Béla ügyvéd által képviselt, Klein testvérek felperes részére, özv. Schlesinger Jánosné alperes ellen 48 frt 24 kr. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 1323 frtra becsült ingóságokra, a fentidézett pécsi járásbirósági 11384/1897. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak 25 frt tőke és jár. erejéig alperes lakásán Pécsett, Pálya-u. 15. sz. a. leendő megtartására határidőül 1897. évi május hó 20. n. d. u. 4 órája tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok, lovak, kocsik s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Pécsett, 1897. évi május hó 8. napján.

Engler Kálmán

kir. bírósági végrehajtó.

4366. sz.

tkv. 1897.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a pécsi takarékpénztár mint felperes végrehajthatónak, Herczeg György pécsbányatelepi lakos alperes végrehajtást szenvedő ellen 460 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbiróság területén levő, Pécs város határában fekvő, a pécsi 1938 sz. betétben felvett I. 6026/2, 6061/2, 6061/3 hrsz. fekvőségnek alperest illetett felére 489 frt becsár; ugy a pécsi 1937. sz. betétben felvett I. 6064/3-a, 6064/3-b. hrsz. 17/2. számú házra egészen 1128 frt becsár mint kikiáltási ár mellett az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi június hó 1. napján délelőtt 10 órakor ezen kir. törvényszék hiv. helyiségében az árverési szobában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 48 frt 90 krt, 112 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. évi 60. t-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telkvi hatóságánál. Pécsett, 1897. évi márczius hó 6. napján

Lukrits István

kir. táblai bíró.

Férfi és gyermek ruhák, felöltők.

Jó minőség, elegáns szabás

Olcsó árak!

ZENTLER-féle

cs. k. szab. udvari férfi- és gyermek-ruha gyári raktár

Pécsett, király-utca.

